

Grote Rekendag groot succes

De hele dag rekenen is leuk!

Vincent Jonker en Frans van Galen

De grote Rekendag 2004 gaf leerlingen en leerkrachten de kans om een hele dag met een rekenkundig thema door te brengen. Dat was leuk, dat was spannend en dat was ook nog leerzaam. In dit artikel enkele ervaringen van deelnemers.

18 februari was de grote dag

Op 18 februari jl. vond de eerste landelijke Grote Rekendag plaats. Trouwe lezers van *Willem Bartjens* weten er inmiddels alles van. Op deze rekendag voor de hele school konden kinderen uit onder-, midden- en bovenbouw elk op hun eigen niveau werken aan activiteiten betreffende de domeinen 'kijkmeetkunde' en 'meten'. Het ging om (groeps-)opdrachten rond standpunten, richtingen, routes, kaarten en afstanden. Over het algemeen associëren kinderen deze onderwerpen niet direct met rekenen, maar ze behoren wel degelijk tot het gebied van rekenwiskunde.

Deelnemende scholen konden verslagen van de rekenactiviteiten op hun school via www.rekenweb.nl naar het RekenWeb-team sturen. Tot op de dag van vandaag blijven verslagen uit heel Nederland en zelfs een enkele uit België toestromen. Kijkt u even mee hoe het er op een paar scholen aan toeging? Hieronder volgen enkele ervaringen van onze verslaggevers ter plaatse.

Onderbouw: De dierentuin 'Kwetterpark'

Ben jij wel eens in de dierentuin geweest? Op de Grote Rekendag gaan jullie zelf een dierentuin bouwen. Jullie mogen zelf weten hoe de dierentuin er uit moet zien, welke dieren er zijn en in wat voor hokken ze zitten. Maar jullie moeten ook paden maken en wegwijzers.

Als ik om kwart over negen binnenkom, is groep 3 al druk bezig met het bouwen van hokken voor de verschillende dieren. In het voorafgaande kringgesprek is besproken wat je allemaal in een dierentuin kunt tegenkomen. Natuurlijk zijn er dieren en hokken, maar daar blijft het niet bij. De kinderen werken in groepjes en er wordt gebruik gemaakt van verschillende materialen.

Als je weet hoe groot het klaslokaal is, kun je de maten van een tent schatten

In het nagesprek wordt bekeken of de hokken goed staan. Hier en daar wordt nog een hek bijgeplaatst, want de dieren mogen natuurlijk niet ontsnappen. Over de plaats van de wegwijzers wordt druk gediscussieerd: 'Moet ie toch niet iets schuiner? Als ik hier sta, dan wijst-ie niet precies naar het hok.' De kinderen zijn erg enthousiast over de dierentuin, die ze in één ochtend gemaakt hebben, en de juf is tevreden over de discussies die de activiteit opriep.

(Parul Slegers, basisschool De Fakkel in Utrecht)

Middenbouw:

Het eiland Wieringerzand

Ken jij Wieringerzand? Het is een piepklein eiland, zo klein dat het op de meeste kaarten niet voorkomt. Het eiland is van de koningin. Gewone mensen mogen er niet komen. Veel mensen vinden het gek dat je niet gewoon met de boot naar Wieringerzand kunt. Ze vinden dat iedereen er moet kunnen kamperen.

Kinderen van groep 3 bouwden dierentuin 'Kwetterpark' met alles d'r op en d'r an.

De kinderen van groep 8 van de Bontekoe-school vonden dat ook. Ze schreven een brief aan de koningin en vroegen of ze op het eiland hun schoolkamp mochten houden.

Ik stap binnen in groep 6 van juf Mirjam. Mirjam heeft taal en rekenen mooi met elkaar verbonden. Op het bord staat: 'De Grote Rekendag (maar we gaan eerst lezen).' Verder zie ik op het bord een huis staan waar de maten van de verdiepingen in getekend staan. Mirjam heeft, voordat ik binnenkwam, al de nodige aandacht besteed aan de 'echte maten' van een kamer, een klaslokaal, een zwembad, enzovoort. De kinderen vinden het erg leuk om zulke echte maten op te meten en uit te zoeken. Het klaslokaal wordt nogmaals opgemeten. Mirjam kan deze 'referentie' vandaag goed gebruiken. De leerlingen kunnen zich aan de hand van de afmetingen van het klaslokaal voorstellen hoe groot een tent is en hoeveel ruimte er rondom de tent zou moeten zijn.

In de andere groep 6, bij juf Gina, zijn leerlingen druk bezig met het plaatsen van blokjes op het eiland. De blokjes

stellen huisjes voor. De kinderen hebben verschillende 'aanzichten' van het eiland en proberen uit te zoeken hoe de blokjes moeten staan om het eiland in overeenstemming met de aanzichten te maken.

(Vincent Jonker, basisschool De Horizon in Amsterdam)

Bovenbouw: Het schip 'De Lutine'

Ga je mee op zoek naar de schat van 'De Lutine', het zeilschip dat in een vliegende storm de kroonjuwelen naar Hamburg zou brengen...

Ik kom binnen in groep 8 op het moment dat de leerlingen bezig zijn het midden van een eiland te bepalen. De meeste kinderen gaan met een lijnaal en een potlood aan de slag. Ze nemen de helft van de lijn tussen de west- en de oostpunt als het midden, of ze trekken twee lijnen – over de lange kant en door de korte zijde – en kiezen het snijpunt van die twee. Er zijn ook kinderen die gaan vouwen. Eén meisje doet het op een mooie manier: ze vouwt het eiland zo dat het stuk boven en het stuk onder de lijn ongeveer even groot zijn. 'Met twee van zulke vouwlijnen heb je het midden', zegt ze.

(Frans van Galen, basisschool De Grote Beer in Duivendrecht)

Hoe moet je de huisjes neerzetten zodat het in overeenstemming is met het aanzicht op de foto?

Een leerling aan het woord

'Met groep 7 en 8 van onze school hebben we meegedaan aan de grote rekendag. We zaten in groepjes van vier of vijf kinderen. Het ging over een

eiland en je mocht uitzoeken waar het midden van het eiland lag. Het was best een moeilijke opdracht. Je kon het op zoveel manieren uitvinden! Je kon vouwen of tekenen of wat je met je groepje dan ook maar had afgesproken.

Ook moesten we met een touwtje de omtrek van een zo groot mogelijk eiland maken.'

(Lisanne, leerling van basisschool St. Nicolaas in Lierderholthuis)

Hoe maak je met behulp van een touwtje een zo groot mogelijk eiland?

Wat losse reacties

Via de enquête kregen we ook heel wat reacties binnen. We laten er een paar zien:

- Leuk, goed te doen en voor de kinderen (dat is het belangrijkste!) een heerlijke dag.
- Heel inspirerend, vooral voor de onderbouw. De bovenbouwopdrachten waren met name voor de begenadigde rekenaars uitdagend.
- Fantastisch, maar het mag de volgende keer misschien iets meer uitgewerkt worden (om ons, leerkrachten, wat werk te besparen). Ik denk bijv. aan de plattegrond van de camping. Nu heb ik zelf opgezocht hoe groot een tent ongeveer was, wat nog allemaal thuishoorde op een camping, enzovoort. Eerlijk gezegd ging bijna mijn hele weekend er aan op. Maar desondanks doe ik een volgende keer zeker weer mee!
- Op onze school was het in de groepen die meededen een succes. Ouders mochten om 12 uur komen kijken! Alom werden de kinderen geprezen. Als je ziet hoe enthousiast de kinderen waren en hoe hard ze werkten, dan wil je het volgend jaar

weer mee doen. Sommige collega's vonden het tijdverlies of zagen de organisatie niet zitten. Jammer, de kinderen hebben in deze tijd misschien meer geleerd dan anders in drie gewone rekenlessen.

- De handleiding was duidelijk. Er waren voldoende aanknopingspunten voor de leerkrachten om de dag te vullen. Voor de onder- en ook middenbouw was het te veel voor de woensdag. Zij zijn er van tevoren al op verschillende tijdstippen mee bezig geweest. Dat is ook goed te doen. Er is genoeg ruimte voor een eigen invulling. De kinderen zijn allen actief bezig geweest. Vooral in de bovenbouw waren ze erg enthousiast. De kinderen hebben veel geleerd. We doen het komende jaar weer mee.

Een goede start

De reacties zijn duidelijk: volgend jaar moet er weer een Grote Rekendag komen. De datum staat inmiddels vast: 25 februari 2005. Houd er alvast maar rekening mee. De Grote Rekendag is een goede aanvulling op het gewone onderwijs en laat kinderen en leerkrachten met plezier leuke rekenopdrachten uitvoeren.

Mijn hele weekend ging er aan op, maar volgende keer doe ik weer mee

De volgende basisscholen worden hartelijk bedankt voor hun medewerking: St. Nicolaas in Lierderholthuis, De Horizon in Amsterdam, De Grote Beer in Duivendrecht en De Fakkel in Utrecht.

Literatuur

Rekenweb: Grote Rekendag:
www.rekenweb.nl/groterekendag
Jonker, Vincent (2004) 'De Grote Rekendag.'
In: Willem Bartjens, jrg. 23, nr. 3, p. 38-39.